

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเรื่องการยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง ในการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม ของกลุ่มบุคคลที่อยู่อาศัยในวัฒนธรรมที่แตกต่างจากตนเอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานไทยมากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมองตนเอง และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานอเมริกันมากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกามองตนเอง

2. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปัทสถานไทยไปในทางบวกมากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปัทสถานไทย และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปัทสถานอเมริกันไปในทางบวกมากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา ประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปัทสถานอเมริกัน

3. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา มีการรับรู้วัฒนธรรมปัทสถานไทยกับวัฒนธรรมปัทสถานอเมริกันว่ามีความคล้ายคลึงกันน้อยกว่า การรับรู้ของคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คน

อเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีการรับรู้วัฒนธรรมปัทธานอเมริกันกับวัฒนธรรมปัทธานไทย ว่ามีความคล้ายคลึงกันน้อยกว่าการรับรู้ของคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา

วิธีดำเนินการวิจัย

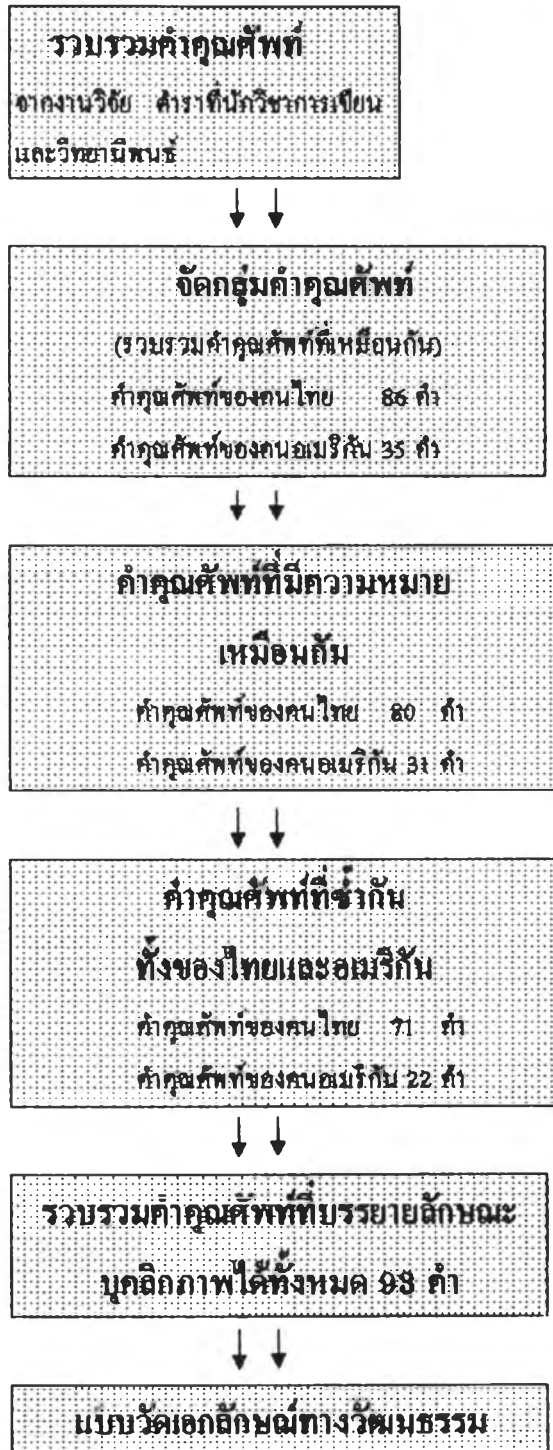
1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการและบุคคลที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ธนาคาร ค้าขาย ประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นคนไทยอาศัยอยู่ในประเทศไทย 170 คน เป็นคนอเมริกันอาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา 155 คน คนไทยอาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา 75 คน และ คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบวัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมดังนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบวัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ บุคคลที่มีหรือไม่มีภาวะสัมพันธภาพวัฒนธรรม

ตัวแปรตาม คือ การยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ (ISB) อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี, วัดไทยลอสแอนเจลิส ใน North Hollywood, California ประเทศสหรัฐอเมริกา, วัดป่าธรรมชาติ ใน La Puente, California ประเทศสหรัฐอเมริกา, Warren High School, California ประเทศสหรัฐอเมริกา และ La Serna High School ใน Whittier, California ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยถือหนังสือราชการไปติดต่อด้วยตนเอง พร้อมทั้งแจกแบบวัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้กับผู้ตอบแบบวัดด้วยตนเองในทุกสถานที่ ที่กล่าวถึงในข้างต้น ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน 2540 ถึง เดือนธันวาคม 2540 โดยใช้แบบวัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมฉบับภาษาไทย จำนวน 300 ชุด และฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 400 ชุด แบบวัดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมฉบับภาษาไทย เก็บคืนได้จำนวน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนฉบับภาษาอังกฤษ เก็บคืนได้จำนวน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล โดยใช้สถิติบรรยาย เพื่อบรรยายลักษณะข้อมูลด้วยค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าเฉลี่ย

2. ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย โดย

2.1 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยระหว่างการรับรู้ลักษณะของตนเองของคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา และวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยระหว่างการรับรู้ลักษณะของตนเองของคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกากับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และทดสอบความแตกต่างระหว่างสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทั้งสองกลุ่ม โดยการหาค่า Z (โปรดดูภาคผนวก ค)

2.2 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการรับรู้ลักษณะกลุ่มคนไทยส่วนใหญ่ข้อความทางบวกของคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาและทดสอบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ลักษณะกลุ่มคนอเมริกันส่วนใหญ่ข้อความทางบวกของคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกากับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

2.3 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยระหว่างการรับรู้ลักษณะกลุ่มคนไทยกับการรับรู้ลักษณะกลุ่มคนอเมริกันของคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา และในทำนองเดียวกัน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยระหว่างการรับรู้ลักษณะกลุ่มคนไทยกับการรับรู้ลักษณะกลุ่มคนอเมริกันของคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในอเมริกากับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และทดสอบความแตกต่างระหว่างสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทั้งสองกลุ่ม โดยการหาค่า Z (โปรดดูภาคผนวก ค)

ผลการวิจัย

1. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานไทยมากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมองตนเอง และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานมากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกามองตนเอง

2 เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทยไปในทางบวกไม่แตกต่างจากคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทย และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันไปในทางบวกไม่แตกต่างจากคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกัน

3 เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา มีการรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานไทยกับวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันว่ามีความคล้ายคลึงมากกว่า การรับรู้ของคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีการรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันกับวัฒนธรรมปทัสถานไทยว่ามีความคล้ายคลึงกันมากกว่าการรับรู้ของคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา

4 ผลการวิจัยที่ได้นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยในต่างประเทศที่ได้ศึกษาตามแนวทางเดียวกันนี้ ได้แก่ งานวิจัยของ โครีน คอสมีตสกี (Corinne Kosmitzki, 1996) เรื่อง The reaffirmation of cultural identity in cross-cultural encounters โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวเยอรมันกับอเมริกัน สามารถสรุปได้ว่า “การยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง ในบุคคลที่มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม นี้ ได้ผลเหมือนกับงานวิจัยในต่างประเทศ คือ เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปทัสถานของตนเอง (cultural norm) มากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมองตนเอง และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปทัสถานของตนเอง (cultural norm) มากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา มองตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเรื่องการยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง ในบุคคลที่มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรมอีก แต่ใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ไทยกับจีน หรือศึกษาเฉพาะในกลุ่มคนเอเชียอเมริกัน (Asian American) หรือ ศึกษาเฉพาะกลุ่มเอเชียอเมริกันที่มีครอบครัวเป็นคนไทย

2. ควรมีการศึกษา เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ร่วมกับตัวแปรอื่น เช่น อาชีพ

3. ควรมีการส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทยให้มากขึ้นกว่าเดิม ในทุกระดับ ทุกอาชีพ เพื่อความคงอยู่ของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทย